

Verslag bijeenkomst Innovatie Lab

Werkgroepen Energie en Fysieke Leefomgeving

Amersfoort - 16 november 2018

Inhoud

1. Aanwezig / afgemeld / niet aanwezig

2. Presentaties / pitches

- Arno Groenendijk (TRANSFORM) (Bijlage 1)
- Theo Overduin (IPO) (Bijlage 2)
- Sanne Douma (RHDHV) (Bijlage 3)

3. Korte terugblik

4. Verslag vanuit de werkgroepen

- Werkgroep Energie
- Werkgroep Fysieke Leefomgeving

3. Afronding en acties

1. Aanwezig
Afgemeld
Niet aanwezig

Organisatie	Naam	16-nov-18	
		Energie	Fysieke
			Leefomgeving
Esri	Bas Bijtelaar		1
Imagem	Niels van de Graaf		1
MUG	Niek de Boer	1	
MUG	Hans Hainje		1
Roxit	Remco Koenders		1
Neo	Rob Beck	1	
Neo	Jan Erik Wien		1
Swis	Matthias Snoei		1
RVO	Jeroen Baltussen	1	
VNG	Mark Knops		1
Kadaster	Michiel Pellenbarg	1	
RIVM	Joost Bakker	1	
RIVM	Patrick Brooijmans		1
BZK/DSO	Bert Uffen		1
IPO	Theo Overduin		1
RHDHV	Sanne Douma		1
CEEDS	Samer Mansour	1	
Geonovum	Leen van Doorn	1	
Object Vision	Martin van der Beek	1	
TRANSFORM	Arno Groenendijk	1	
Geonovum	Paul Padding	1	
BZK	Dirk van Barneveld	1	
GeoBusiness NL	Camille van der Harten		1
GeoBusiness NL	Anke van Dellen	1	
<u>Afgemeld</u>			
Kadaster	Hanneke Vreman		1
Split-Vision	Robbert Bliet		
Geodan	Victor van Katwijk		1
RIVM	Erik Honig	1	
Transform	Jaap Verhoeff		
<u>Niet aanwezig</u>			
Republic	Marten Middendorp	1	

1. Werkgroep indeling

Werkgroep Energie		Werkgroep Fysieke Leefomgeving	
MUG	Niek de Boer	Esri	Bas Bijtelaar
Neo	Rob Beck	Imagem	Niels van de Graaf
RVO	Jeroen Baltussen	MUG	Hans Hainje
Kadaster	Michiel Pellenbarg	Roxit	Remco Koenders
RIVM	Joost Bakker	Neo	Jan Erik Wien
CEEDS	Samer Mansour	Swis	Matthias Snoei
Geonovum	Leen van Doorn	VNG	Mark Knops
Object Vision	Martin van der Beek	RIVM	Patrick Brooijmans
TRANSFORM	Arno Groenendijk	BZK/DSO	Bert Uffen
Geonovum	Paul Padding	IPO	Theo Overduin
BZK	Dirk van Barneveld	RHDHV	Sanne Douma
GeoBusiness NL	Anke van Dellen	GeoBusiness NL	Camille van der Harten

2. Presentaties en Pitches

- Arno Groenendijk (TRANSFORM) (Bijlage 1)
- Theo Overduin (IPO) (Bijlage 2)
- Sanne Douma (RHDHV) (Bijlage 3)

In aanvulling op de presentatie van Theo Overduin ook bijgevoegd:

Bijlage 4 Concept Handreiking RES

Bijlage 5 Indeling RES regio

3. Korte terugblik – Innovatie Lab tot nu toe

18 mei 2018 – Kick-off

- Nieuwe manier van samenwerken en inhoudelijke onderwerpen
- 3 werkgroepen

14 september 2018 – Werkgroep Samenwerken

- Uitgangspunten voor het Innovatie Lab bespreken
- Afspraken maken voor de 2 inhoudelijke werkgroepen

5 oktober 2018 – Werkgroepen Energie en Fysieke Leefomgeving

- Selecteren van kansrijke propositie
- Afspraken voor vervolgstappen

3. Korte terugblik: Conclusies Werkgroep 'Samenwerken' (14-9-2018)

Uitgangspunten Innovatie Lab:

- Het Innovatie Lab richt zich op 'neven-competitieve' samenwerking van bedrijven, overheidspartijen en zo mogelijk ook kennisinstellingen (deze ontbraken tot dusverre), dus op basis van gelijkwaardigheid (en niet de traditionele opdrachtgever-opdrachtnemer relatie).
- Innovatie heeft speelruimte nodig en zo min mogelijk regels.
- De innovatielabs werken vraaggestuurd, dat wil zeggen vanuit de (potentiele) behoefte of wensen van de samenleving.
- Nieuwe technieken vragen om nieuwe business modellen.
- Ontwikkelmethodes waarin Agile en met sprints wordt gewerkt passen goed bij de samenwerking in het Innovatie Lab.
- Na afloop van een sprint worden de resultaten beoordeeld en bezien de deelnemers hun deelname aan een eventueel vervolg.

3. Korte terugblik: Conclusie en aanpak Werkgroep Fysieke Leefomgeving (5-10-2018)

Centraal staat in alle pitches: er is data – maar dit wordt niet altijd gevonden. Voor aanbieder(s) van data – hoe ervoor te zorgen dat data wordt gevonden – en wordt gebruikt voor maatschappelijke uitdagingen en de fysieke leefomgeving.

Er wordt gekozen voor de volgende aanpak waarbij het 'proces' (lees: de aanpak) leidend is:

1. **Selectie van een use-case waarbij de 'klantreis' centraal staat.**
 - Voorstel om een gemeente (of deel hiervan) / gebied te selecteren dat klimaatneutraal moet worden gemaakt.
 - Welke effecten heeft dit op de fysieke leefomgeving?
 - Met de buurt een plan maken (een klantreis die wordt begeleid door een ervaren procesbegeleider).
 - Aansluiten bij RES (Regionale energiestrategie).
 - Wisselwerking tussen gevestigde bedrijven en nieuwe initiatieven (start-ups).

3. Korte terugblik: Conclusie en aanpak Werkgroep Fysieke Leefomgeving (5-10-2018)

2. Data netwerk en store:

Voorstel om een gemeente (of deel hiervan) / gebied te selecteren dat klimaatneutraal moet worden gemaakt.

- Hoe biedt je de data aan – klantvriendelijk.
- Developer staat hierbij centraal (met een raamwerk + regels)
- Maak gebruik van de ‘digital twin’

Concreet:

- ① Gebiedsselectie: actie VNG en GeoBusiness NL (uiterlijk 31 oktober 2018).
- ② Zoeken ‘procesbegeleider’ voor proces en klantreis begeleiding: actie GeoBusiness NL (medio november 2018).
- ③ Volgende bijeenkomst: vrijdag 16 november 2018.

3. Korte terugblik: Conclusie en aanpak Werkgroep Energie (5-10-2018)

Geconstateerd wordt dat vrijwel alle pitches gaan over het gezamenlijk werken aan een informatieplatform met daarop gebaseerde diensten of beslisregels.

Dat wordt dus het onderwerp van verdere uitwerking in het innovatielab.
In schema:

3. Korte terugblik: Conclusie en aanpak Werkgroep Energie (5-10-2018)

Afspraken:

1. Trekkers: Rob Beck, Dirk van Barneveld, Jeroen Baltussen
2. Deelnemers: Republic, MUG, Neo, Esri, BZK, RVO, Kadaster, VNG, RIVM, Geonovum, GeoBusiness NL
3. Andere te betrekken partijen partijen: in ieder geval Netbeheerders, TNO/ECN, Energiebedrijven, Corporaties
4. Volgende bijeenkomst: vrijdag 16 november 2018.

4. Verslag vanuit de Werkgroep Energie (16-11-2018)

Ambitie is een **informatievoorziening** te ontwerpen die goed genoeg is om de verschillende niveaus van beschouwing op elkaar aan te laten sluiten.

We onderscheiden hierbij het micro niveau (burger, pand), het meso niveau (wijk, grotere volumes), en het macro niveau (RES-gebieden).

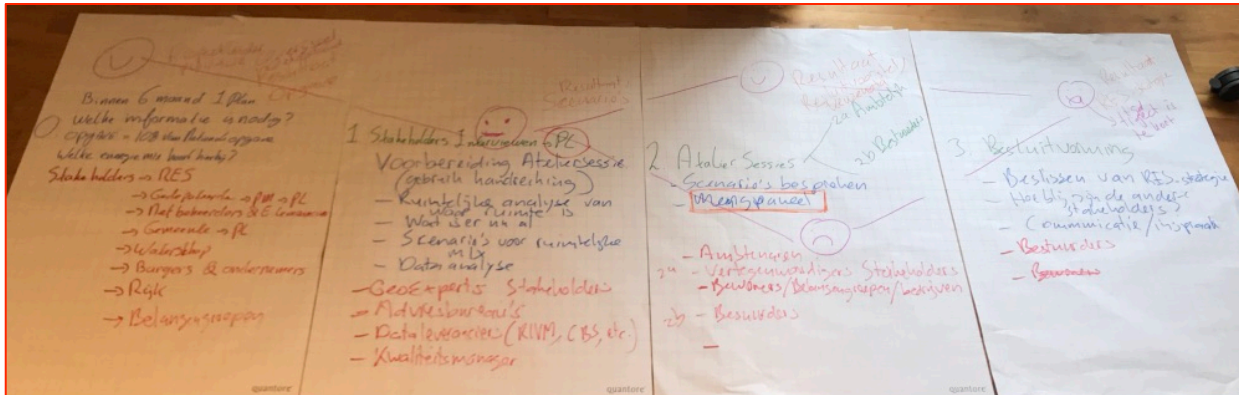
De inhoud van deze voorziening wordt bepaald door de klantvraag cq klantreis. De datavoorziening kent verschillende dimensies, die zich elk voor innovatie lenen:

- gegevensbronnen (bestaande en eventuele nieuwe)
- informatieproducten (van data naar relevante informatie)
- communicatiemiddelen voor gebruikers (apps e.d.)

en daarvoor de

- technische opzet (met name slimme interfaces tussen gegevensbronnen)
- governance (besturing, gebruiksrechten, financiering etc)
- De werkgroep stelt voor toe te werken naar relevante input voor de hackathon van BZK in maart 2019.

4. Verslag vanuit de Werkgroep Fysiek Leefomgeving (16-11-2018)

- De werkgroep heeft in klad geëxperimenteerd met een klantreis.
- Bovenstaande afbeelding zal worden uitgewerkt voor volgende bijeenkomst.
- De uitdaging / vraag is gedefinieerd vanuit het IPO / VNG en hiervoor is de 'Handreiking' (bijlage 4) gebruikt.

De ambitie is om:

- De periode tot medio december 2018 te gebruiken om een RES regio te selecteren.
- Medio januari 2019 met een vertegenwoordiging uit deze regio deze klantreis verder specifiek te maken.
- Toe te werken naar de BZK Hackaton in maart 2019.

5. Afronding en acties

5.1 Afronding - observatie en conclusies

1. Beide werkgroepen zitten qua thematiek dicht bij elkaar.
2. Focus op klantreis – burger, wijk, gemeente, RES-regio.
3. Werken met bestaande en nieuwe oplossingen.
4. Oplossingen moeten generiek zijn – daarom uitproberen in meerdere (minimaal twee) gebieden en op verschillende niveaus (burger, wijk, gemeente, RES-regio).
5. Er wordt toegewerkt naar de Hackaton Energietransitie (maart 2019)

Dit roept vragen op die moeten worden beantwoord / uitgewerkt:

1. Vasthouden aan indeling werkgroepen op ‘thema’ – of thema’s uitwerken op verschillende niveaus?
2. De aanpak en oplossingen vallen of staan bij de beschikbaarheid van data. Werkgroep starten die zich met het dataplatform bezighoudt (afspraken met bronhouders, infrastructuur, API’s, etc.)?

5. Afronding en acties

5.2 Acties

1. Selectie burger / wijk / gemeente initiatief en RES-regio voor klantreis
 - 1.1 Werkgroep Energie maakt afspraak met TRANSFORM om een of meerdere wijken / gemeenten te selecteren (actiehouders Paul Padding met Rob Beck, Dirk van Barneveld, Jeroen Baltussen).
 - 1.2 Werkgroep Fysieke Leefomgeving selecteert een of meerdere RES regio (actiehouders Theo Overduin en Mark Knops).
2. Werkgroep Fysieke Leefomgeving werkt de klantreis verder uit zodat deze kan worden gebruikt en toegepast tijdens de volgende workshop (actiehouder Camille van der Harten).
3. Aanpak voor volgende workshop (vanuit thema's of regio aanpak) wordt verder uitgewerkt (actiehouders Camille van der Harten, Dirk van Barneveld en Paul Padding).

Volgende bijeenkomst Innovatie Lab: vrijdag 11 januari 2019 van 9.30 tot 13.00 uur